

Kódex ochrany hospodárskej súťaže

1 Kódex ochrany hospodárskej súťaže

- 1.1 Úvod a cieľ Kódexu
- 1.2 Vyhlásenie
- 1.3 Školenie a komunikácia
- 1.4 Neohlásené kontroly
- 1.5 Akvizície
- 1.6 Monitorovanie, zabezpečenie a ohlasovanie porušenia
- 1.7 Porušenie Kódexu

2 Záväzná pravidlá

- 2.1 Prehľad predpisov súťažného práva
- 2.2 Povolené a zakázané konanie:
  - Zákazníci, konkurencia, obchodné združenia a neohlásené kontroly

Prílohy

- I Vzor potvrdenia zamestnanca o oboznámení sa s Kódexom
- II Informácie o Hotline
- III Odporúčaný minimálny obsah pre výročnú správu o ochrane hospodárskej súťaže

1 Kódex ochrany hospodárskej súťaže

1.1 Úvod a cieľ Kódexu

Spoločnosť CRH verí v podnikanie na voľnom otvorenom trhu. Sme zaviazaní v plnej miere dodržiavať súťažné právo v krajinách kde pôsobíme. Dodržiavanie tejto zásady nás účinne motivuje k potrebe byť efektívni a inovatívni. Na zaistenie dodržiavania príslušnej legislatívy a spomenutej zásady vyžaduje spoločnosť CRH aby jej spoločnosti prijali zásady a záväzné pravidlá upravené v tomto dokumente ako svoje záväzné minimum. Pre ďalšie informácie a podporu prosím pozrite témy v oblasti vnútornej kontroly a práva na intranete Skupiny alebo kontaktujte:

- vášho nadriadeného
- miestneho koordinátora pre vnútornú kontrolu (KVK)
- vedúceho právneho oddelenia divízie alebo iného zamestnanca právneho oddelenia
- vedúceho oddelenia pre vnútornú kontrolu a etické záležitosti.

1.2 Vyhlásenie

Žiadna spoločnosť v rámci CRH Skupiny vrátane jej zamestnancov sa nesmie podieľať na akomkoľvek konaní, ktoré je zakázané miestnymi alebo medzinárodnými súťažnými predpismi. Ako záväzné minimum správania majú zamestnanci a spoločnosti výslovne zakázané podieľať sa na akejkoľvek forme komunikácie, či už písomnej, elektronickej alebo verbálnej, s konkurentom, ktorý sa snaží:

- pevne stanoviť, stabilizovať alebo kontrolovať ceny, čerpanie úveru, zľavy alebo rabaty
- prideľovať si zmluvy, trh, zákazníkov alebo územia
- bojkotovať určitých zákazníkov alebo dodávateľov alebo
- zabrániť či obmedzovať výrobu alebo predaj akéhokoľvek výrobku alebo služby

Spoločnosti musia zabezpečiť, aby nepoužívali obchodné stratégie, ktoré by mohli porušovať súťažné právo v oblasti dominantného postavenia alebo pokúšať sa o monopolné postavenie alebo zneužitie dominantného postavenia na trhu. V prípade pochybností ohľadne vhodnosti komunikácie, zmluvy alebo obchodnej stratégie v kontexte súťažného práva by mali vyhľadať právne poradenstvo. Niekoľko záväzných pravidiel súťažného práva nájdete v oddiele 2. Akýkoľvek zamestnanec sa môže v prípade potreby obrátiť na svojho nadriadeného, kontakty v oddiele 1.1 alebo využiť Hotline v zmysle Prílohy II.

1.3 Školenie a komunikácia

Tím pre vnútornú kontrolu a etické záležitosti bude spolupracovať s miestnymi právnymi oddeleniami a organizovať osobné a online školenia v miestnom jazyku s cieľom zabezpečiť, že príslušní zamestnanci sú o obsahu Kódexu dostatočne poučení. „Príslušní zamestnanci“ znamená zamestnanci oprávnení konať v mene spoločnosti, členovia senior manažmentu, vedúci oddelení ľudských zdrojov, vývoja a obstarávania, zamestnanci zodpovední za finančnú kontrolu, ktokoľvek, kto sa významne podieľa na predkladaní ponúk pre výberové konania, predbežných kalkuláciách, rozhodnutiach o poskytnutí úveru, predaji a marketingu, zamestnanci v obchodnom styku s orgánmi verejnej správy/regulačnými orgánmi a ktokoľvek v kontakte s konkurenciou alebo obchodnými združeniami.

Školenie v skupine (na spôsob „vyučovania“) sa uskutoční každé 3 roky a pre nových zamestnancov bude súčasťou ich programu zaškoľovania a zakončené bude každoročným online školením. Školenia budú zasielané prostredníctvom siete KVK v spolupráci s miestnym právnym oddelením (spoločnosťou Oldcastle Law Group v USA) a v úzkej spolupráci s generálnymi riaditeľmi spoločností tak, aby boli príslušní zamestnanci vhodne a včas školení. Kópia tohto Kódexu musí byť zamestnancovi počas školenia poskytnutá a Potvrdenie o oboznámení sa s Kódexom bude súčasťou osobného spisu zamestnanca (viď Prílohu I).

1.4 Neohlásené kontroly

Neohlásené kontroly („dawn raids“) sú vykonávané miestnymi alebo medzinárodnými protimonopolnými orgánmi v prevádzkach spoločnosti, niekedy aj vo viacerých naraz. Cieľom je vyšetriť podozrenie z možného porušenia súťažného práva. Je dôležité, aby každá prevádzka bola v prípade neohlásenej kontroly pripravená vhodne reagovať. KVK zabezpečí, aby boli písomné inštrukcie k dispozícii v každej prevádzke na danom území, aby menovaní zástupcovia spoločnosti, strážna služba a recepcia boli vhodne zaškolení a aby vybraná miestna advokátska kancelária alebo právne oddelenie pri vyšetrowaní pomáhali. Ďalšie záväzné pravidlá nájdete v oddiele 2.2. O neohlásenej kontrole by mal byť okrem právneho oddelenia upovedomený aj generálny riaditeľ spoločnosti, vedúci finančného oddelenia a KVK. KVK následne upovedomí finančného riaditeľa divízie, KVK divízie a vedúceho oddelenia vnútornej kontroly a etických záležitostí Skupiny, ktorí informujú finančného riaditeľa Skupiny a oddelenie styku s investormi.

1.5 Akvizície

Program začlenenia a preverovania súladu s pravidlami a etickým konaním je vytvorený ako záruka, že riziko zodpovednosti právneho nástupcu je zminimalizované efektívnymi a transparentnými zlúčeniami, akvizíciami a preverovaním spoločných podnikov a že nadobudnuté obchodné jednotky sú vhodne začlenené tak, aby konali v súlade s týmto Kódexom. Táto povinnosť bude komunikovaná v osobitnej forme. Zhrnutie:

- *formálny návrh akvizície by mal obsahovať potrebný postup preverovania slúžiaci na ohodnotenie schopností nadobúdanej spoločnosti dodržiavať Kódex*
- *plán začlenenia by mal zahŕňať prehľadný program zoznámenia sa s Kódexom vrátane školenia tak, aby bola akvizícia v súlade s predpismi do 6 mesiacov od uskutočnenia akvizície.*

1.6 Monitorovanie, zabezpečenie a ohlasovanie porušenia

Vedenie každej prevádzkovej spoločnosti je povinné každoročne kontrolovať obsah tohto Kódexu a jeho aplikovanie. Generálny riaditeľ by mal každoročne odovzdať príslušnému KVK vyplnenú správu o dodržiavaní tohto Kódexu pozostávajúcu z potvrdenia a dotazníka, ktorý musí minimálne obsahovať informácie upravené v Prílohe III vo forme, ktorá sa určí každoročne na začiatku certifikácie. KVK pošle správu KVK divízie, ktorý zhromaždené informácie následne zašle vedúcemu oddelenia interného auditu a vedúcemu oddelenia vnútornej kontroly a etických záležitostí Skupiny a tí pripraví Výboru pre audit správu o celkovom aplikovaní Kódexu.

Oddelenie interného auditu v rámci svojej bežnej náplne výkonu auditu podá spoločnostiam správy o akejkoľvek oblasti týkajúcej sa implementovania Kódexu.

Majte prosím na pamäti, že vyššie uvedená správa o dodržiavaní Kódexu (pozostávajúca z dotazníka a certifikátu) taktiež dokumentuje dodržiavanie Kódexu obchodného správania spoločnosti CRH a podrobnosti sú upravené v danom kódexe.

1.7 Porušenie Kódexu

Porušenie tohto Kódexu znamená riziko uloženia vysokej pokuty pre spoločnosť. Osoby zodpovedné za porušenie budú navyše znášať občianskoprávnu zodpovednosť a v niektorých právnych poriadkoch i trestnoprávnu zodpovednosť a čeliť tak pokutám, trestu odňatia slobody a/alebo odňatiu kompetencie konať ako funkcionár v mene spoločnosti. Porušenie Kódexu sa preto považuje za závažné porušenie pravidiel a bude mať za následok disciplinárne opatrenia vrátane ukončenia pracovného pomeru.

2 Závazné pravidlá

Cieľom tohto oddielu je oboznámiť zamestnancov so základnými princípmi súťažného práva. Ide o všeobecné informácie a nenahrádzajú hlbšiu a pre podmienky konkrétnej krajiny špecifickejšiu analýzu, ktorú zamestnancom poskytne program školení. Je dôležité uviesť, že nižšie uvedené príklady majú za cieľ iba predstaviť možné varovné signály porušenia súťažného práva a právne predpisy konkrétnej krajiny sa môžu od tejto úpravy odlišovať. Zamestnanci sú povinní adresovať akékoľvek otázky súvisiace so súťažným právom alebo podozrenia z porušenia súťažných pravidiel kontaktným osobám uvedeným v oddiele 1.1.

2.1 Prehľad predpisov súťažného práva

Právne predpisy upravujúce právo hospodárskej súťaže podporujú konkurenciu na trhu tak, aby sa dosiahlo čo najlepšie prerozdelenie ekonomických zdrojov, najnižšie ceny a najvyššia kvalita a aby bol chránený a podporovaný voľný trh. Vo všeobecnosti tieto právne predpisy upravujú:

- **zosúladenie ponúk:** akákoľvek dohoda medzi konkurentmi, ktorá môže ovplyvniť súťaženie o konkrétnu ponuku. Napríklad:
  - *nechať konkurenta vyhrať zákazku, zatiaľ čo on vás nechá vyhrať inú zákazku*
  - *dohodnúť sa s konkurentom, že jeden z vás bude úmyselne predkladať pri ponuke vyššiu alebo nižšiu cenu*
- **Pevné stanovovanie cien:** dohoda medzi konkurentmi o spolupráci alebo zdieľaní informácií v súvislosti s určovaním cien vrátane zvyšovania cien alebo pevného stanovovania maloobchodných cien. Napríklad:
  - *dohodnúť sa s konkurentom na účtovaní rovnakých cien, zrušení zliav alebo trvaní na minimálnej cene*
  - *pevne stanoviť maloobchodné ceny pre zákazníkov alebo určovať, komu môže zákazník predávať výrobky (zákazy vývozu)*
- **prerozdelenie trhu:** dohoda o rozdelení si zákazníkov alebo trhu. Napríklad:
  - *oslovovať iba určitý typ zákazníkov (napr. miestnych) alebo regiónu (napr. východ krajiny), kým konkurent oslovuje iných (napr. firemných zákazníkov, sever krajiny)*

- **diskriminácia:** účtovanie rozličných cien pre rozličných zákazníkov bez legitímneho dôvodu.
- **zneužitie dominantného postavenia** t.j. zneužitie postavenia vďaka vysokému trhovému podielu. Napríklad:
  - *stanovenie umelo nízkych cien pod náklady s cieľom zminimalizovať konkurenciu (tzv. „predátorské ceny“)*
  - *odmietanie dodávať výrobky určitým zákazníkom alebo skupine zákazníkov (bojkotovanie)*
  - *predávať kupujúcemu iba pod podmienkou výhradného nákupu u nás (exkluzivita)*
  - *nútiť zákazníka, aby pri kúpe jedného výrobku kúpil aj iný („viazanie“)*
- **poskytovanie dôverných informácií:** zdieľanie informácií o budúcich cenách, maržách, zľavách a iných úverových podmienkach a/alebo obchodných alebo marketingových stratégiách.

Dôležité:

- Konkurencia v zmysle zákona zahŕňa súčasných i budúcich konkurentov.
- Dohody môžu mať priamu i nepriamu formu a môžu byť v podobe akéhokoľvek dohovoru – ústneho, písomného (vrátane listov, e-mailov, ako memo, komunikácia na sociálnej sieti, a pod.) alebo môžu byť odvodené od odporúčaní obchodného združenia ktoré jeho členovia dodržiavajú. Dohody navyše nemusia byť ani účinné, postačujúci je samotný úmysel ohroziť hospodársku súťaž.
- Riziko porušenia súťažných pravidiel možno minimalizovať tým, že identifikujeme komunikáciu, ktorá môže byť nevhodná a že našu komunikáciu podložíme legitímnym obchodným účelom. Ak máte náležitý dôvod komunikovať s konkurenciou, robte tak v čase, ktorý je z hľadiska konkurencie neutrálny – nie v čase predkladania ponúk alebo cenových návrhov.

2.2 Povolené a zakázané konanie: Zákazníci a konkurencia

Nižšie uvedené povolené a zakázané konanie je iba všeobecným opisom niektorých medzinárodných predpisov upravujúcich hospodársku súťaž. Právne predpisy vo vašej krajine sa môžu líšiť, nižšie uvedené situácie však minimálne podnikatia zamestnancov, aby sa poradili s KVK a zaistili tak, aby miestne spoločnosti konali v súlade s miestnymi súťažnými predpismi.

Zákazníci		
zakázané	konzultujte s nadriadeným	povolené
<ul style="list-style-type: none"> • obmedzovať zákazníkom dovážanie alebo vyvážanie tovaru • trvať na maloobchodnej cene (v USA je povolené stanoviť minimálne maloobchodné ceny pokiaľ toto konanie neobmedzuje súťaž) • zabráňovať zákazníkom skladovať iné výrobky 	<ul style="list-style-type: none"> • uzatvárať exkluzívne zmluvy o dodávaní • stanovovať rozličné obchodné podmienky bez objektívneho a legitímneho obchodného dôvodu • odmietaať dodávať konkrétnemu zákazníkovi alebo zrušiť existujúcu zmluvu • nútiť zákazníka, aby pri kúpe jedného výrobku kúpil aj iný výrobok (takéto viazanie môže byť zakázané ak obmedzuje hospodársku súťaž) 	<ul style="list-style-type: none"> • dôrazne propagovať vaše výrobky a služby • odporučiť maloobchodnú cenu (ale netrvaať na nej) • žiadať, aby zákazníci ďalej predávali výrobky pod konkrétnou ochrannou známkou

Konkurencia		
zakázané	konzultujte s nadriadeným	povolené
<ul style="list-style-type: none"> • priamo alebo nepriamo spolu stanovovať ceny • pridelovať si zákazníkov alebo trh • spolu zosúlaďovať iné podmienky • diskutovať o cenovej politike (úverové podmienky, zľavy, marže, rabaty) • kontrolovať alebo obmedzovať výrobu • diskutovať o tendroch alebo ponukách pre zákazníkov • dohodnúť sa na nedovážaní určitým zákazníkom • uzavrieť akúkoľvek dohodu o vyššie uvedenom 	<ul style="list-style-type: none"> • účastať v obchodnom združení alebo poskytovanie združeníu informácie • prijímať pozvánky od konkurentov alebo pozývať konkurentov nad rámec bežného obchodného styku • vymieňať si informácie v akejkoľvek forme 	<ul style="list-style-type: none"> • súťažiť s nasadením • ak je to vhodné, diskutovať o všeobecných otázkach daného odvetvia a uistiť sa, že neposkytnete citlivé údaje o spoločnosti alebo zákazníkoch • zistiť čo najviac informácií o konkurencii z verejných zdrojov alebo od nezávislej tretej osoby (zdroj vždy uveďte)

Povolené a zakázané konanie: Obchodné združenia a neohlásené kontroly

Obchodné združenia

• diskutovať o súčasných alebo budúcich cenách s inými členmi obchodného združenia (dajte hlavne pozor na ceny v minulosti, zvlášť nedávno dohodnuté)	• členstvo v obchodných združeniach ak je ich činnosť primeraná
<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o úprave štandardných cien alebo stabilizovaní cien, postupoch tvorby ceny, zľavách, podmienkach čerpania úveru, kontrole predaja alebo pridelovaní si trhu medzi členmi obchodného združenia • diskutovať s inými členmi združenia o odmietaní spolupráce so spoločnosťou kvôli jej cenovej alebo distribučnej politike • zúčastňovať sa na neformálnych stretnutiach kde sa vyššie uvedené témy preberajú 	<ul style="list-style-type: none"> • vymieňať si vhodné všeobecné informácie, súčasné i z minulosti, pokiaľ sa tým neprezradia citlivé údaje o spoločnosti alebo zákazníkoch • uistiť sa, že rokovania obchodného združenia majú konkrétnu agendu a že sú zaznamenávané • opustiť rokovanie obchodného združenia ak sa diskusiou porušuje súťažné právo a uistiť sa, že váš odchod a jeho dôvod sú zaznamenané • byť opatrný pri používaní pojmu „líder na trhu“ alebo inej agresívnej rétoriky

Poznámka: Ak si myslíte, že zotrvanie v členstve obchodného združenia by mohlo ohroziť vašu povesť alebo povesť vašej spoločnosti v súvislosti s dodržiavaním súťažných predpisov, mali by ste zo združenia vystúpiť. Tento krok by ste mali konzultovať s generálnym riaditeľom spoločnosti, KVK danej krajiny a vedúcim právneho oddelenia vize či iným zamestnancom právneho oddelenia t.

neohlásené kontroly

zakázané	povolené/odporúčané
<ul style="list-style-type: none"> • konať v panike alebo reagovať agresívne • zabraňovať vyšetrovateľom, aby vstúpili • zadržovať, skrývať, zničiť alebo pozmeniť akékoľvek záznamy • poskytovať klamlivé alebo zavádzajúce informácie • dobrovoľne poskytovať dodatočné informácie • prezentovať špekulácie alebo vlastné názory • na náročné alebo obviňujúce otázky odpovedať v zhone • informovať akúkoľvek osobu mimo spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • byť pokojný, zdvorilý, spolupracovať a konať rozhodne • overiť si totožnosť inšpektorov • upovedomiť menovaného zástupcu vo vašej prevádzke a externých právnych poradcov • vyhotoviť kópie všetkých poskytnutých, kopírovaných alebo zabavených dokumentov • poradiť sa ak ste si nie istý vašimi právami/právami inšpektorov • zaznamenať všetky otázky a odpovede na ne • inšpektorov neustále sprevádzať • odkázať na plné znenie pravidiel pre prípad neohlásených kontrol vo vašej prevádzke • na otázky odpovedať v prítomnosti právnik

